

bi vdrl v našo lepo deželo, jo med seboj razdelili in nas zaslužili. In to je, Vi kmetje in kmetice, v prvi vrsti Vaša zasluga!

Toda vojske še ni konec. V prihodnjih mesecih pride odločitev. Mi moramo, hočemo in bomo zmagali! Ohrabrite se in vztrajajte! Ne obnemagujte v svojih zadačah! Bog bo blagoslovil Vaše delo in zahvala vse očetnjave Vam je zagotovljena! Pridelajte živeža za vse!

V prihodnjih tednih Vas zopet pričakujejo muke in skrbi. Zopet bodele obdelali njive za pomladansko setev. Porabite vsak košček zemlje, ki lahko obrodi živeža za ljudi in živino. Prizadevajte si, da se mlade setve obnesejo. In če ste svoja zemljišča obdelali, pomagajte sosedom! Z združenimi močmi bodele tudi najtežje dovršili. Vladna zaslomba Vam je gotova. Oblastvo, komisariji in komisije za pridelke, Kmetijska družba in Zveza kmetijskih društev Vam bodejo pomagali ali z dobrim nasvetom ali dejansko, da ne bo Vašega dela oviralo pomanjkanje semena, delavskih sil in drugih pripomočkov za obdelovanje.

Imejte pogum in zaupanje! Uspeh, obilna žetev ne izostane. Le z Vašo pomočjo se bo vojska za nas srečno končala. Pomagajte tedaj, da si pridobimo končno zmago, osrečujoči mir!

Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbene Štajerskem.

Prezident: Attems s. r.

Za tajništvo: Hansel s. r.

Bolečine v mišicah puste mnogi ljudi docela v nemar, ker so mnenja, da bodejo iste že same prešle. Bolečine pa se čez nekaj časa zopet povrnejo in sicer so vedno hujše, čimbolj se jih zanemarja. V mišicah in celicah ostane pač vedno nekaj kili bolečin. Z vtriranjem in masiranjem bolečin mest s Fellerjevim boljšajčim fluidom iz rastlinskih esenc zn. „Elsa-fluid“ se pa kaj takega lahko zabrani. Po vtriranju ne izginejo samo bolečine, temveč začne tudi kri hitreje krožiti na dotičnih mestih. Kri prodre v najoddaljeneše kotičke celic, uniči povzročevalce bolečin in zabrani tako zapetni nastop bolečin. Predvojen cene: 12 steklenic tega sredstva pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatska) za 6 kron poštine prosto. — Istočasno se pa lahko naroči tudi Fellerjeve lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice zn. „Elsa-kroglice“, izborna, tek vzbujajoče želodčno zdravilo, 6 škatlic poštine prosto za 4 K 40 h. — Izborna je nadalje tudi neko sredstvo zoper kurja očesa, zelo znano pod imenom Fellerjev turistiški obliž zn. „Elsa“, 1 karton 1 krono in 2 kroni. (—ve—)

Razno.

Hans Toplak †.

Umrli je mož, ki ga smemo prištevati k najboljšim naprednjakom na Spodnjem Štajerskem. Iz Juršinec pri Sv. Lovrencu sl. gor. se namreč poroča, da je v soboto dne 7. aprila 1917 ob 3. uri zjutraj po dolgem in težkem trpljenju gospod Hans Toplak, trgovec, vinotržec, hišni posestnik, član c. k. vojnega društva in občinskega zastopa v Sv. Lovrencu slov. gor., svoje zveste oči zatisnil. Pokojnik je bil izvrstni človek in vse obžaluje, da je moral v tako mladih letih zapustiti ta svet, obžalovan od žene in hčerk, od starišev in sorodnikov, pa tudi od vseh, ki so ga poznali in prišli z njim kedaj v dotiko. Vrli naš somišljenik Toplak pričel je svojo trgovino in svoje delo z edinim kapitalom lastne svoje moči in delavnosti. In vendar si je vstvaril lepo bodočnost, katero je seveda nemila smrt zdaj pretrgala. Bil je značajni mož, ki svojega prepričanja nikdar ni zatajil, čeprav mu je to prepričanje vsled sovražnosti gotove politike mnogo škodovalo. Toplak je hodil svojo pot naprej kot delavni poštenjak, kot zvesto avstrijsko misleči Štajerc, kot človek brez strahu in hinavščine. Naši somišljeniki mu bodejo ohranili častni spomin. Pa tudi nasprotniki njegovega mišljenja morajo priznati, da je bil Toplak pravi mož poštene krvi. To je pričal tudi njegov pogreb, pri katerem jo č. g. župnik našel lepe besede v slovo. Izražamo tem potom težko prizadeti družini pokojnika najgloblje sožalje. Tolaži naj se s tem, da čuti mnogo ljudi z njo in

da ostane ime pokojnika pri nas ohranjeno. Tebi pa, zvesti Toplak, ki si nas v tako mladih letih zapustil, bodi štajerska zemlja lahka!

Grdobije v cerkvi. Iz raznih strani se nam poroča, da se godijo v minoritski cerkvi v Ptuj ob nedeljah prav grde stvari. Ženske tam sploh niso več varne, da jim kakšni pobalini ne napravijo veliko škodo. Gotovi slabo vzgojeni in brzokone pod slabim nadzorstvom stoječi fantje imajo namreč to navado, da v Božjo službo prihajajoče ženske po obleki opljuvajo, jim obleko z iglami sešivajo ter na ta način trgajo in da sploh delajo lumparije, ki niti v kakšnem cirkusu niso dovoljene. Dobro bi bilo, ako bi v cerkev prihajajoči verniki pazili, da enega ali drugega teh ničvrednežev zasačijo in pri ušesih k policiji pripeljejo. Na ta način bode tem zlobnežem pobalinsko veselje minulo, škodovati vernikom. Sicer bi pa tudi cerkveno vodstvo prosili, da naj se za to zadevo zaima in s primernimi odredbami nadaljevanje takih grdobij prepreči. Gotova mladina je danes pokvarjena in bi jo bilo dobro podučiti, da božji hram ni navadna krčma.

K aretacijam v deželnem kulturnem inšpektoratu. Kakor se poroča iz Dunaja, bila sta bivši deželni kulturni inšpektor Jožef Peter in Geza Kraus dne 3. t. m. na prosto nogo postavljena, ker je preiskava gotova. Peter se je podal k obisku svojega sina v Theresienstadt. Dunajsko državno pravništvo bode imelo zdaj odločiti, je-li in zaradi katerih prestopkov — gre se v splošnem le za verizno kupčijo — bode dvignilo obtožbo.

Odlikovanje. Piše se nam: Odlikovan je bil na južnem bojišču Peter Puch z železnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje zaradi junaškega postopanja pred sovražnikom. Od prostovoljnega strelskega bataljona št. 4, II. komp. Jurij Fideršek, Pragersko; Konrad Stöger, Sv. Urban; Nikolaj Lah, Breg na Ptuj; Franc Mihelak, Vurmberg.

Iz bojišča se nam piše: Srčne pozdrave pošiljamo iz bojnega polja starišem in bralcem našega časopisa. Zadnji teden smo imeli jako slabo vreme, huda snežena burja z plazovi je razsajala 3 dni neprenehoma, da je bilo groza. Vkljub slabemu vremenu stali smo kot skala proti neprijatelju. Vas pozdravljamo vsi fantje od 20. lovskega bataljona. Franc Mastnak, doma iz Lave pri Celju, unterj. Martin Mlakar, doma iz Grobelnega pri Celju, unterj. Franc Nikola, doma iz Grobelnega pri Celju.

Veliki požar pri Ormožu. Pretekli torek opoldne pogorelo je v Dobrovi pri Ormožu gospodarsko poslopje Andreja Kovačič do sten. Zgorelo je tudi 6 svinj; krave in vole se je zamoglo še pravočasno rešiti. Vsled dela hitro došlih gasilnih društev od Ormoža in Hardeka ostal je požar vkljub močnemu vetru na gospodarsko poslopje omejen in tako se je zamoglo tudi stanovalno hišo rešiti.

Iz Drave potegnili so v Mariboru mrliče neke okoli 70 let stare žene. Doslej ni dognano, je-li se gre za umor, samomor ali nesrečo.

Iz Ormoža. Tukajšnji odvetnik dr. Guido Sernec preselil se je v Celje; dokler ne bode iz vojne službe odpuščen, vodil bode njegovo advokaturu dr. Jožef Sernec.

* * *

Spomladna strela. Iz Ribnice na jezeru na Koroškem se poroča z dne 4. aprila: Med predvečerašno nevihto udarila je strela v stolp filijalne cerkve Sv. Marije. Stolp je popolnoma zgorel, cerkev so rešili.

Samotarjeva zapuščina. Mnogo let v neki skalnati jami v gozdu pri Grošeneggu v okraju Velikovec bivajoči samotar Ant. Fellner umrl je pred kratkim v starosti 70 let. Z njim je pač zadnji prebivalec skalnatih jam na Koroškem umrl. Živel je od dohodkov iz pletenja košar in od milodarov. Po njegovi smrti se je razširila govorica, da je v njegovi jami skrit zaklad. Hlapec Franc Liebzig je šel jamo preiskati in našel res posodo s 500 kron srebrnega denarja.

Vzel je denar in pričel je lepo življenje. Orožniki pa so ga zaprli in našli pri njem še 442 kron. Zdaj se bode moral pred sodnijo zaradi tatvine zagovarjati.

* * *

Cesar in c. k. avstrijska kmetijska družba. Naš cesar Karl prevzel je protektorat c. k. avstrijsko kmetijsko družbo in je tudi dovolil, da se ga smatra za člana družbe. To je prav velika čast za kmetijsko družbo, katere zaščitnik in zagovornik je zdaj cesar sam. Vsak kmetovalec mora biti ponosen na to in mora pristopiti kmetijski družbi. Misli posameznih ljudi, ki ne znajo ločiti politike od gospodarskega dela, ter ki so nameravali ustanoviti posebno „vseslovensko“ kmetijsko družbo, so s tem menda tudi pokopane. Kajti cesar sam se je postavil na čelo c. k. kmetijske družbe!

Koliko stane prekupčevanje. „Politische Tagebücher“ pišejo: En meterski cent pšenice se kmetovalcu od žitno-prometnega zavoda za 36 kron odvzame; kmet dobi torej okoli 10 kron več, nego je znašala povprečna cena v letih 1911 do 1913. Nočemo se namreč tančno s tem pečati, ali je ta navedbeni potome določena višja cena v pravem razmerju s troški proizvodnje in ako je skoraj 30% povisek pri žitnih cenah opravičen. Med žitno-centralno in ceno izgotovljenih mlinskih pridelkov bila je pred nastopom žitno-prometnega zavoda napetost 12 kron. V to so se delili malotrgovci, ki so žito pri kmetu nakupovali, veletržci, ki so je na mline oddajali, mlinski veletržci z moko, mlinski agenti ter transportna podjetja. Konečno koštal je kilogram najboljšje kakovosti v mali kupčiji od 42 vinarjev. Danes pa imamo napetost od najmanj 33 K 42 h, torej skoraj od 10% procentov. En meterski cent pšenice daje namreč 3 do 5% pšeničnega zdroba (6 K 35% moke za pecivo (31 K 50 h), 42% krušne moke (29 K 40 h), 14% otrobov (2 K 52 h); 4% žita pa se izgubi in odračuna dobi skupno svojo dobimo torej 69 K 42 h. Žitno-prometni zavod bode kakor vse druge za javno računodajo opozorjene centrale pripravile, da bodo vsi žitni proizvajalci, ki jih spravlja v promet, izkazal in imeli bodajo demo torej priliko dognati, kolikokrat 33 K 42 h nad proizvodnimi troški pšenice za mlinske pridelke se je od porabiteljev plačevalo. Prepričani smo, da žitno-prometni zavod prav gotovo ne bode izkazal procentuelno višjega dobička, kakor na primer centrala za maslino, ki je pretekli mesec na Dunaju svojo občno zborovanje obdržala, pri kateri priliko so se gospodje Schicht in tovariši na vse prepohte hvalili, kar nas seveda ne more prineslinist do drugega prepričanja. Mogoče, da znašajo tudi pri žitno-prometnem zavodu špeze in more upravni troški le minimum, ali dejstvo obvešča, da se cene najvažnejših živlinskih sredstev, namreč mlinskih pridelkov, na potman skozi ta zavod zvišajo na 33 K 42 h, medtem ko je znašalo to zvišanje preje le 12 K 42. Zaslужijo torej zdaj komisijonarji in generalni komisijonarji, deželne centrale in zavod terali, poleg teh mlini in transportni zavodi. Za napoznima le zmerno zanimanja, ako zasluži „žitni“ trgovci? X ali „komisijonar“ Y bolj alimanimikov brez truda. Koliko zasluži, pač ni brezara pomembno, ako se vsled njegovega in ostalih je članov zaslužka cena nekega za življenje neeh obhodno potrebne izdelka za 100 procentov centov povisa. Pri žitu se zdaj ravno vključujejo njegove višje nakupne cene za skoraj 200etnih procentov več zasluži nego preje. Na tem 6. dejstvu ne bode nobeno poročilo občnih zborovanj kaj spremenilo. To naziranje zastopa vsaj javni obtožitelj v tozbah zaradi navajanjanja cen.

K veleizdajniški tožbi proti „Živnostenski banki“. Praški uradni list razglasa: Deželna banka kot kazenska sodnja v Pragi je odredila, da zaplemo premoženja v pri c. k. deželno-jezbrambeni divizijski sodnji na Dunaju vršedice se kazenski stvari zoper dr. Jaroslava Preištevamestniku bančnega nadrektorja v Pragi bzaradi zločina veleizdaje po § 327 v. k. p. zoper Apolu Ruzicka, bančnemu nadrektorju

rektorju v Pragi, dr. Ladislavu Šourek, namestniku bančnega nadrektorja v Kraljevinah Vinogradih, Rudolfu Pilat, namestniku bančnega direktorja v Pragi, in Antonu Tille, bančnemu direktorju na Smichovu, zaradi zločina zoper vojno silo države po § 227 v. k. p.

Masten dobiček. V pondeljek bi se bila morala vseliti v Budimpešti kazenska obravnava proti bivšemu mestnemu zdravniku dr. Földi. Ta je obdolžen, da je za dobro plačilo izdal napačna zdravniška izpričevala in posredoval tako, da je več krepkih in zdravih ljudi uteklo vojaški službi. Tako je plačal neki Jakob Grünfeld 19.000 kron, neki Josip Grünfeld 10.000 K, dr. Žiga Czaks 35.000 K. Na obravnavo je bilo poklicanih 88 prič. Zdravnikov pomočnik pri tem početju je bil advokat dr. Dick, ki se je pa ustretil, da je priskla stvar na dan. Dr. Földi je bolan in leži v jetniški bolnišnici in so vsled njegove bolezni obravnavo preložili.

Ureditev prometa s stroji. Glasom ministrstva z dne 2. aprila 1917, drž. zak. št. 144 in 145 mora vsak izdelovalec usnja Centrali za kože in usnje na Dunaju (Häute- und Lederzentrale A.-G.) namenovati do 15. aprila 1917, koliko potrebuje v enem letu stroje za stroj in črsla ter kako velike so njegove zaloge v tem blagu. Oni izdelovalci usnja, ki žele pokriti svojo potreščino v celoti ali deloma potom omenjene centrale, morajo o tem oddati pravno-obvezno izjavo. Dne 31. maja in pozneje zadnji dan vsacega meseca morajo vsi izdelovalci usnja centrali seznan o svojih nakupih brez posredovanja centrale ter o tem, koliko strojev in črsl so prejeli tekom meseca vsled lastnih nakupov. Vsak drugi posestnik zalog hrastove in smrekove skorje ali črsla mora 31. maja in pozneje zadnji dan vsacega meseca ponuditi centrali one svoje zaloge, katere je tekom predidóčega meseca producal ali prejel ter jih do dneva ponudbe t. j. do konca naslednjega meseca ni prodal drugemu. Take prodaje so lastnikom gorodov in osebam, ki imajo pravico sekati les, dopustne le napram izdelovalcem usnja in takim trgovcem, ki so se s nakupom in prodajo skorje in črsla že leta 1915 pečali obrtovo. Trgovci smejo svoje zaloge prodajati le centrali ter firmam, ki jih centrala v to posebej pooblasti. Maksimalne cene za smrekovo skorjo so se znižale za 6 K pri 100 kg, one za hrastovo skorjo za 4 K. Za dobavne dogovore, sklenjene pred novim ukazom, obdrže veljavnost doseganje maksimalne cene.

Prodaja bombažastega blaga in perilnih predmetov. C. kr. trgovinsko ministerstvo je dovolilo, da se sme do 2. maja 1917 v nadrobni prodaji oddajati nadaljnjih 5% pod zaporo dejanega bombažastega blaga in perilnih predmetov v sicer po stanju z dne 2. septembra 1916. To vodilo ne obsega onega bombažastega blaga in onih perilnih predmetov, za katere je bila odrejena prisilna ponudba. V ostalem so prodajni pogoji sledeči: 1. Prodajati se sme samo posameznim, neposrednim porabnikom v množinah do največ 20 metrov, razporna pol tucata pri perilu. 2. Nadrobne prodajne cene za dopuščene množine ne smejo nikakor presegati cen, ki jih je posestnik dosegel v nadrobni prodaji, predno je stopil v veljavni ukaz z dne 31. avgusta 1916. 3. O teh prodajah se morajo voditi posebni zapiski, v katere se mora kontrolni organom, ki jih postavi c. k. trgovinsko ministerstvo, vsak čas dovoliti vpogled.

Znani češki pesnik — dezertir. Glasom poročil vojaških oblastij je, kakor poroča „Večer“ rezervni feldv. kad. asp. Rudolf Meder, rojen leta 1890 v Kralju Gradcu, znani češki pesnik, od infanterijskega regimenta št. 18, k sovražniku ušel. Izjavilo se je, da je za dezertirja.

Odložitev vpoklicov. Kakor smo že poročali so bili pri zadnjih naborih za sposobne spoznani črnovojnik letnikov 1891 do vstevši 1878 vpoklicani za 16. april, črnovojnik letnikov 1877 do vstevši 1872 pa za 2. maja. Zaradi zakasnitve pomladanskih poljskih del pa je potrebna delna izprememba termina teh vpoklicov. Z ozirom na to je bilo odrejeno, da morajo odriniti k vojakom za službo z orožjem za sposobne spoznani črnovojnik letnikov 1891, 1890, 1889, 1888 in 1887 dne 16. aprila 1917, črnovojnik rojeni v letih 1886 do vstevši 1872, pa šele 14. maja 1917. Vse druge določbe ostanejo v veljavi. Kdor se zglašil že ob prej določenem terminu, bodisi da je prepozno izvedel za ta odlok, bodisi da je vsled oprostitve službe brez posla, lahko ostane že s tem dnevom v aktivni službi, če izrecno izrazi to željo. Glede prezentacije za stražno službo ali službo brez orožja klasičnih črnovojnikov letnikov 1891 do vstevši 1887, ki so samostojni kmetovalci, se bodo izdale posebne odredbe.

Iz bojnega polja dobili smo za velikonočne praznike celo vrsto žalibog prepozno došlih

pozdravov junaških naših vojakov. Zaradi pomanjkanja prostora nam seveda ni mogoče, objaviti vsa ta voščila. Zahvaljujemo se v imenu v domovini ostalih somišljenikov vsem vojakom za poslano pozdrave in upamo, da bomo vsi skupaj prihodnjo Veliko noč v mirnem času veselo in srečno praznovali!

Vodja slovensko-klrikalne stranke, znani dr. Ivan Šušteršič, ki je bil vsled ustanovitve „Ilirske banke“ od dela svojih lastnih strankarjev hudo napaden, je — kakor poroča to „Slovenec“ — svoje mesto kot predsednik te banke odložil in tuži iz upravnega sveta banke izstopil. — S tem se pa po našem mnenju general slovenskih klrikalcev še ni opral. Skrajni čas bi bil, da bi pojasnil vse one nečedne stvari, ki mu jih je graška „Tagespost“ očitala in ki dišijo ne samo po korupciji, marveč tudi po izrabljanju uradne sile v lastne koristi. Dr. Šušteršič je zaupnik krone, kot glavar dežele Kranjske. Čudimo se torej, da ni že davno izvajal posledice iz omenjenih napadov. Kajti vojna vendar ne more biti izgovor za stvari, ki se tičejo osebnega poštenja deželnega glavarja.

Splošna avstrijska živinska vnovčevalnica (Allgemeine österreichische Viehverwertungsgesellschaft) se bode od poljedelskega ministerstva spremenila v popolnoma splošno koristno podjetje. Iz čistega dobička družbe je po dotiranju rezervnega sklada le obrestovanje kapitala do najvišje enega procenta nad bančno obrestno mero dovoljeno; vsi preostanke pa je izročiti vladi. V pravila se sprejme dodatek, ki naglašja preskrbo prebivalstva s cenim mesom in mastjo. Akojski kapital se pod udeležbo poljedelskega ministerstva zviša, nadzorovalna pravica vlade pa razširja. Lanski čisti dobiček, ki se po odtegnjenju davkov od 4½ na 1½ milijona kron zmanjša, in vsled zvišanja akojskega kapitala dohajajoči zneski se bodo porabili v svrhu uresničenja modernih kladnih in hladilnih naprav ter sejma plemške in rabne živine na Dunaju. — Vse to je prav lepo. Dolej je vladalo med potrpežljivim prebivalstvom mnenje, da imajo gotove „centrale“ edino ta namen, nabasati nenasitne žepe požrešnih vojnih vampirjev z denarjem. Velike lumpe se pri nas dotedaj ni obešalo. V resnici patrijotično prebivalstvo bode torej izredno zadovoljno, ako se tudi v tem oziru položaj temeljito spremeni. Seveda take stvari ne smejo ostati na papirju...

Boj z ogrskimi roparji. „Grazer Tagblattu“ se piše iz Kecskemet: Zdaj se je vendar posrečilo, vjeti zloglasne roparje, ki so bili prava groza ogrske nižje doline. Ropali in morili so mesece sem, zlasti na pustah. Ponoči napadli so mirne prebivalce majerij in so jih izropali. Večkrat se je pripetilo, da se je lastnik branil in da je bil potem ednostavno umorjen. V Jasz-Karajenu vdrl so roparji v hišo poštarja in odnesli železno blagajno z nad 120.000 K na pred hišo stoječi voz. Ker so konje preveč podili, so te pred vasjo moči zapustile. V bližini nahajalo se je neko posestvo. Roparji so šli tja, vzeli konje iz hleva in jih v svoj voz vpregli. Posestniku, ki se je vsled ropota zbudil, predrl so oči, da ne bi videl, v kateri smeri se peljejo. V Kiskunfelegyhaza vdrl so roparji v neki mlin, pretepli mlinarico, dokler se ni nezvestna na tla zgrudila, in odpeljali potem cele vozove moke. Pred par tedni prodal je neki posestnik osem svinj za svojega svaka v Kecskemetu in je temu denar izročil. Neki vohun roparjev je o tem izvedel. Ponoči so vlomili roparji pri posestniku. Moral je pred njimi na kolena pasti in vodja roparjev zahteval je od njega denar. Posestnik je izjavil, da je denar svojemu svaku izročil in da ima doma k večjemu 100 kron. Začetkoma roparji tega niso hoteli verjeti. Ko pa so se prepričali, da je bil kmet resnico govoril, dal je prvi ropar kmetu tistih 100 kron, ki mu jih je bil ta že izročil, nazaj in mu plačal poleg tega še 8 kron za neko razbito šipo. Pretekli teden prišel je neki orožnik iz Kecskemeta na službeni poti v Kis-Körös in je videl na kolodvoru nekega ciganskega vojaka, ki se mu je takoj sumljiv zdel. Zavpil je nad njim:

„Kaj delaš tu? Tudi ti spadaš k roparski tolpi! Pojdi takoj z mano!“ Cigan se je prestrašil, se pričel tresti in je dejal: „Jaz nisem ropar; ali ako mi gospod orožnik obljubi, da ne bodem preveč kaznovan, ker sem ušel iz moje garnizije, hočem izdati bivališče roparjev“. Potem sta se peljala obadva v Kecskemet. Tam je orožnik celo stvar naznanil in si izprosil 30 huzarjev. Zvečer so šli proti bivališču roparjev, ki se je nahajalo na neki pusti blizu Kecskemeta. Ob jutranji zori prišli so roparji domov. Ko so se podali v hišo, so jo huzarji obkolili. Razvil se je vroči boj. Huzarji so obstrlevali hišo, ker se roparji niso hoteli vdati. Po težki borbi, pri kateri so bili trije roparji ustreljeni, zamoglo se je celo tolpo premagati. Roparji so cigani in ciganke ter štejejo nad 70 članov.

Petersburški sodnijski arhivi. Biležimo s primerno rezervno stockholmsko poročilo, da je bila tretji dan revolucije užgana v Petersburgu palača višjega in deželnega sodišča, ki je popolnoma zgorela in so bili uničeni tudi vsi akti. Uničenje teh dokumentov utegne imeti velike posledice. Baje je zgorelo menic in zadolžnic ter vsakovrstnih dokaznih dokumentov za več kakor 200 milijonov rubljev. Arhiv višjega sodišča je pravna podlaga za vse v zadnjih 20 letih izvršene premembe v zemljskih stvareh. S temi dokumenti vred so zgoreli tudi originali mnogih oporok, zaradi katerih tečejo pravde, za skupno najmanj pol milijarde rubljev. — Končno je zgorelo baje neznano koliko, a ogromno mnogo vrednostnih papirjev, ker je na Ruskem bil običaj, da so sodišča pri njih deponirani gotovi denar izročila v shrambo državni banki, vrednostne papirje pa posebnemu uradu, ki je bil nastanjen v sodni palači.

Samomor ogrskega magnata. V Temešvaru se je usmrtil eden najvišjih ogrskih aristokratov, član magnatske zbornice knez Evgen Odascalschi. Začetkom vojne je prišel kot ritmojster zopet v armado, je potem prevzel organizacijo kmetijskih del na južnem Ogrskem in končno je bil imenovan za zapovednika več eraričnih tovarn, med njimi ene konzervne tovarne. Dne 3. aprila je prišla z ozirom na razne pritožbe in obdolžitve posebna komisija preiskat poslovanje tovarn. Knez Odascalschi se je preiskavi umaknil s tem, da se je ustretil. — O knezu Odascalschiju poročajo, da je bil šele 42 let star in poročen s hčerjo finančnega ministra grofa Lonyaja. Od vojne uprave je imel naročil za 40 milijonov kron. O njegovem poslovanju poročajo veliki listi, kakor je že običajno: nič prav nečesto z barvo na dan. Eni pravijo, da se je knez zašpekuliral, drugi pravijo, da je zakvartal velikanske svote. Dejstvo je le, da je prišla 18 članov broječa vojaška komisija preiskat knezovo poslovanje in da se je knez še med zaslišanjem in predno je bila preiskava končana, ustrelil.

Koliko sme imeti obleke ena oseba v Nemčiji? Da se omeji uporaba gornje in spodnje obleke, perila in čevljev, je izdala nemška državna določevalnica obleke novo naredbo, ki je stopila dne 3. aprila v veljavo in ki določa za moškega: 1 obleko za delavnik, 1 za nedeljo, 1 svršnik ali ogrtač, dve delavski haljini, dva telovnika, dveje delavskih hlač, 1 par zimskih rokavic, 6 robcev, 3 gornje in 3 spodnje srajce, 2 ponočni srajci, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic. Za žensko: 2 obleki za delavnik, 1 obleko za nedeljo, 1 snknjo, 2 bluzi, 1 svršnik, 1 ogrtač, 1 jutranjo jopo, 3 predpasnike, 1 par zimskih rokavic, 6 robcev, 4 srajce, 3 nočne srajce, 4 hlače, 3 spodnje jope, 4 pare nogavic. Poleg tega za oba spola: po 3 pare čevljev, 1 par domačih čevljev ali copat, 3 prevleke za podzglavja, 2 rjuhi, 1 volneno ali prešivano odejo, 3 obrisalke, 2 kuhinjski krpi ali krpi za posodo, 3 krpe za prah in milo. Za nakup obleke in perila se bodo izdajale nakaznice; predno pa jo kdo dobi, bo moral podati točen izkaz, koliko ima v resnici obleke, perila in čevljev. Ako ima tega blaga toliko, kolikor navedeno, nima pravice do izkaznice. Kdor bi podal neresničen izkaz, zapade kazni. „Stroga“ kazen. Peter Rosegger pri-

poveduje v svojem „Heimgärtner's Tagebuch“: Sedel sem na ljubki klopi med grmičjem. Dva gospoda v živahnem pogovoru prišla stamimo, brez da bi me opazila. „No“, dejal je eden, „razprava je bila kratka. Komaj pol ure je trajala. Gospodje so hitri, saj je bilo vse gotovo“. — „In kako je izišlo?“ — „10.000 kron so mi odvzeli“. — „Ej presneto!“ — Drugi pravi potiham: „— 90.000 kron pa sem bil pri tisti kupčiji zaslužil“. In že sta bila odšla...

Za Rdeči polumesec. Dvorni svetnik Eduard princ zu Lichtenstein izročil je Rdečemu polumesecu 1000 funtov kot uspeh v Avstriji za Rdeči polumesec vpriporjene zbirce.

Ustreljeni kaplan. V ogrski občini Sirok komitata Heves bil je rimsko-katoliški kaplan Nikolaj Nagy ustreljen. Bržkone so ga umorili tatovi divjačine.

Amerika v vojni.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, izjavil se je predsednik Združenih držav Severne Amerike za vojno proti Nemčiji. Tudi postavni zastopi Amerike so z veliko večino to sprejeli. Dobili so takoj primerni odgovor. Avstro-Ogrska kot zvesta zaveznica Nemčije je samoumevno takoj pretrgala diplomatske zveze z Ameriko, tako, da stoji danes istotako v vojnem razmerju z Ameriko. Ednako je izkazala svojo zavezniško dolžnost Bolgarija. Tako stoji torej Severna Amerika z nami in našimi zavezniki v vojni. Čuti se to vojno razmerje v splošnem seveda prav malo. Izključeno je, da bi zamogla Amerika vsled podmorskih čolnov pripeljati na evropska bojišča svoje armade, ki jih danes poleg tega še nima. Pokradla je naše in naših zaveznikov v Ameriki se nahajajoče barke nadleguje izseljevalce, drugega pa ne more storiti. Krinka je raz amerikanskega obličja iztrgana in — to je prav. Zdaj vemo, pri čem da smo in kako se imamo ravnati!

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 11. aprila. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Neki c. in k. letalec sestrelil je nad Galacom neko rusko Nieuport-letalo v zračnem boju. — Fronta nadvojvode Jožefa. V pokrajini Bekasa bili so sovražni sunki zavrnjeni. Od naše strani živahno patroljsko delovanje. — Fronta princa Leopolda. Rusko artiljerijsko delovanje se je mestoma povišalo.

Italijansko bojišče. Sovražno artiljerijsko delovanje ob primorski fronti je bilo včeraj v splošnem živahnije in je trajalo na posameznih krajih tudi ponoči. V pokrajini doline Etsche in Garda jezera nadaljujejo Italijani svoj uničevalni ogenj proti našim vasem.

Južno-vzhodno bojišče. Naši albanski oddelki napadli so s polnim uspehom italijanske prednje straže severno od Tepelini.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Iz vojne.

Prinašamo sliko oddelka strojnih pušk. Vojaki imajo krinke zoper plinski napad na obrazih.

Čitajte in razširjajte „Štajerca“!

Maschinengewehr-Abteilung mit Gasmasken in Stellung.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 11. aprila (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Prostorno omejena bojvena delovanja severno od Scarpe, pri Givenchy Gohelle, Farbusu in Fampouxu niso položaja spremenila. Na obeh straneh ceste Arras-Cambrai vporabili so včeraj po ljutem ognju Angleži močne sile v široki fronti za novi napad; bili so z velikimi izgubami zavrnjeni. Od danes zjutraj so se vneli tam in med Bullecourtom ter Queantom nadaljni boji. Med cesto Baupume-Combrai in Oise vršili so se le manjši boji pred našimi črtami. St. Quentin bil je, kakor v prejšnjih dneh, z granatami in šrapneli obstreljevan; istotako La Fère. — Armada nemškega prestolonaslednika. Od Vailly do Reimsa postaja artiljerijska bitka vsaki dan ljutejša. Neki francoski napad proti našimi jarki južno-zapadno od Berry-au-Bac bil je s hitrim protisunkom preprečen.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Aa, Düni, Stochodu, Zloti Lipi in Dnjestru mnogokrat živahno artiljerijsko delovanje Rusov.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 11. aprila. Razven doslej v aprilu poročanih uspehov podmorskih čolnov se je zopet v kanalu, v Atlantskem oceanu, in Severnem morju potopilo: 16 parnikov, 7 ladij na jadre in 2 ribiški ladij, skupno 53.000 brutto-register-tonami, in sicer m. dr. angleška parnika „Stanley“ (3987 ton) in „Clenogle“ (8200 ton), italijanski parnik „Avanguardia“ (2703 ton), z rudo v Cardiff.

K dne 6. t. objavljenemu poročilu je še poročati: Med potopljenimi ladjami nahajali so se oboroženi angleški parnik „Ardeuven“ (3798 ton) s 5000 tonami sladkorja, „Cannizan“ (6113 ton), en osebn parnik tipa „Meganthe“ (14878 ton), nadalje 26 parnikov in 26 ladij na jadre vseh narodnosti.

Revolucija na Ruskem.

Na Ruskem imajo zdaj najmanje štiri vlade. Nikdo ne ve, kdo je najmočnejši in kdo je pravzaprav vladar v tej velikanski državi. Angleži trdijo, da hoče sedanja revolucijska vlada nadaljevati vojno do skrajnosti. Ali tega ne morejo povedati, je-li ima ta od Angležev podkupljena vlada tudi moč, svoje cilje doseči. Na drugi strani se zopet čuje, da hoče ruska stranka delavcev na vsak način konec vojne in da predlaga neposredna mirovna pogajanja. Ne ve se, kdo ima prav, — vsekakor pa nam Rusija ni več tako nevarna, kakor nam je bila začetkom svetovne vojne, ker takrat je nastopala složno in enotno in združevala vse svoje moči v bojnem poželjenju. Angleži in njih krvoločni zavezniki so vpriporili revolucijo na Ruskem, da bi odpravili carja Nikolaja, ki se je vojne naveličal in ki je hotel posebni mir skleniti. Zdaj pa se je ta revolucija proti Angležem obrnila, ker je rusko ljudstvo že davno naveličano te vojne, ki jo pelje za tuje dobičke. To rusko ljudstvo hoče mir in je upati, da bode

dobila napram imperatorskim ali pa tičnim možem tisto moč, ki mu zasig mir. Tako stoji stvar in — gotovo je, nimamo nobene škode od ruske revolucije.

Ali si že

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stor to takoj!

Uredništvo in pravništvo nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil.

Loterijske številke.

Gradec, 11. aprila 1917: 84, 8, 11, 5
Trst, 4. aprila 1917: 77, 71, 30, 5

Srbenje, kraste, izpuhi itd. so bolezn, proti katerim go sredstev ponuja, kot najzanesljivejše sredstvo pa se RATOL-mazilo od Paratol-Werke v Budimpešti VI-20 Elms

Škodljivo deluje mrčes v kuhinji, kleti, vrtu vinog in hlevu. Zato moramo korenito iztrebiti stenice, bolhe, ščurke, žoharje, molje in druge mrčesi, kajti muhe s ten po nesnagi in potem po jedilih, razširjajo bolezn, molj, žoharji, uši nadlegujejo človeka in živali. Vso to mrčes v kuhinji, hlevu in vrtu pokončuje takoj in sigurno Feller mrčesni prašek „Elsa“, ki nadkriljuje vsa druga sredstva česom. Predvojne cene: 5 velikih pušč 5 kron, 1 pušč datek 1 krono pošilja edino pristno lekarnar E. V. Feller Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

Stare, zlomljene in nerabne 181

gramofonske ploščice

kupuje po ugodnih cenah ali ji pa tudi izmenjava Hans Spruchina, mehanik v Ptuj, Färbergasse 3.

Prodajalka

mešane stroke, večša slova, in nemškega jezika, z dobrimi pričevali, želi mesto. Naslov pove uprava tega lista. 139

Pridni viničar

za ptujsko okolico, ki razume popolnoma in samostojno na vinogradni ter katerega d nima, več kot 4 se sprejme. Ponu Michael Jammer Gradec, Annen

Rafija št

in vse vrste parkpl se dobi pri Han Maribor, Haupt

Srbenje,

kraste,

izpuhi

so bolezn, ki se morajo z največjo previdnostjo zdravljutno zanesljivo sredstvo proti njim je domače mazilo.

Ne umaže, je brez duha, se zamore torej rabiati. Velika posoda K 3—, dvojno velika posoda Paratol-prašek varuje občutljivo kožo, škatlja K 2-50.

Oboje se dobi proti naprej-plačilu svote ali povzeto PARATOL-WERKE, Budimpešta VI-20, Edit

Pridni viničar

za ptujsko okolico, ki razume popolnoma mostojno vinogradništvo, družina pa več kot 4 osebe, se sprejme. — Ponu Michael Jammernege, Gradec, Annenstra